

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/263/2018
Identifikačné číslo spisu: 7217211787
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7217211787.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému L. Q., bývajúcemu v Q., o zaplatenie 5 176,88 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 16 Csp 20/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. júla 2018 sp. zn. 6 Co 180/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 10. apríla 2018 č. k. 16 Csp 20/2017-55 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 5 176,88 eur istiny, úrok vo výške 249,86 eur, úrok z omeškania vo výške 2,47 eur, poplatok za poistenie vo výške 4,56 eur, spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 5 176,88 eur od 21. marca 2017 do zaplatenia, všetko v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobkyňi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 10. júla 2018 sp. zn. 6 Co 180/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku o trovách konania potvrdil. Súčasne stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) v rozsahu zamietnutia žaloby v časti úroku vo výške 13,9 % ročne zo sumy 5 176,88 eur (za obdobie od 21. marca 2017 do zaplatenia) dovolanie s tým, že jeho prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uviedla, že v danom prípade „došlo k tomu, že súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces“ (§ 420 písm. f/ CSP). Nesprávne právne posúdenie (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) videla v

posúdení právnej otázky trvania nároku veriteľa na zaplatenie úroku, ktorý podľa jej názoru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Z týchto dôvodov dospela k presvedčeniu, že jej dovolanie je procesne prípustné a smeruje proti rozhodnutiu, ktoré spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie, zrušiť spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone (§ 421 ods. 1 CSP), alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 420 CSP).

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Žalobkyňa namietala, že nesprávnym procesným postupom jej súd znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pod „procesným postupom“ sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor). Len ak je (takto interpretovaný) procesný postup nesprávny, môže byť strane sporu znemožnená realizácia jej procesných oprávnení (porovnaj R 129/1999 a sp. zn.

1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Pojem „procesný postup“ teda nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ teda nemožno rozumieť samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 8 Cdo 56/2017, 8 Cdo 187/2017).

12. Žalobkyňa v dovolaní nepoukázala na žiadny procesný nedostatok, ktorého by sa dopustili súdy (súdom nevytkla, že nerešpektovali niektoré procesné ustanovenie). Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že nenamietala procedurálne nedostatky prerokovania daného sporu). Sama uviedla, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) ale nesprávnym právnym posúdením veci nedochádza k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

13. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné nie je.

14. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu nebola ešte dovolacím súdom riešená otázka, či trvá nárok veriteľa na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení.

15. Z ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP ale vyplýva, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

16. V danej veci je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, ktoré je tvorené ročným úrokom vo výške 13,90 % zo sumy 5 176,88 eur od 21. marca 2017 do zaplatenia [teda v súlade s § 422 ods. 1 písm. c/ CSP do 10. augusta 2018]. V čase začatia dovolacieho konania bola výška príslušenstva 995,60 eur. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (11. apríla 2017) bola 435 eur [podľa § 1 písm. a/ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2016 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2017]. Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (4 350 eur). Prípustnosť dovolania žalobkyne je preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. c/ CSP vylúčená.

17. I keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t. j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ CSP. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k CSP zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhlľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v CSP reagoval tzv. pozitívnu diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 CSP), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní.

18. Vzhlľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Preto najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/

CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (podobne aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 104/2017).

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.